

ESPURNES BARROQUES

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

COMPANYIA MUSICAL I JOSEP CABRÉ

*Temps de passió a la Catalunya del
Barroc. Música, retòrica i devoció.*

Diumenge 16 de maig de 2021, 18.30h.

Capella de la Mare de Déu del Claustre
SOLSONA (SOLSONÈS)

Amb el suport de:

Diputació
Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

PROGRAMA

Juan García de Salazar (1639-1710)

Salve Reyna - Antífona a la Verge en romanç, a 4 veus

Francesc Valls (ca.1671 - 1747)

Tota pulchra - Motet a la Verge, a 4 veus

Carlos Patiño (1600 - 1675)

Maria Mater Dei - Motet a la Verge, a 8 veus

Joan Prim (1628-1692)*

Lletania «Maria regibus» - Lletania a la Verge, a 5 veus

Gaspar Dotart (s. XVII)*

La pasión, el tormento, el golpe, el dolor - Villancet a la Passió, a 4 veus

Joan Pujol (1570-1626)*

Tristis est - Motet a la Passió, a 8 veus

Dídac Roca (s. XVII)*

Hablando con el alma - Villancet a la Passió, a 4 veus

Pere Riquet (fl.1598-1616)*

Vexilla Regis - Himne a la Sta. Creu, a 4 veus

Joan Cererols (1618-1680)

Ay qué dolor - Villancet a la Passió, a 4 veus

Juan de Araujo (1646-1712)

Lamentatio Jeremiæ Prophetæ - Lamentació de Jeremies, a 10 veus

Les obres marcades amb * són de recuperació patrimonial recent a partir de recerques pròpies.

Us preguem que no aplaudiu fins al final del concert.

Durada aproximada: 70' sense pausa.

NOTES AL PROGRAMA

Temps de passió

Passió: Acte de patir. / Afecció o dolor en alguna part del cos. / Afició vehement a alguna cosa. / Afecte, moviment, pertorbació de l'ànim. / Sobrada inclinació a una persona. / Per antonomàsia els patiments i mort que patí Jesucrist.

Amb aquesta àmplia panòpia d'opcions ens obsequien les antigues definicions de la paraula, convenientment actualitzades amb conceptes com “polarització tan gran de l'afectivitat en un únic sentiment que deixa afeblides i àdhuc anul·lades la capacitat de judici i la voluntat.”

I és precisament el concepte de passió el que ocupa bona part de les preocupacions dels creadors i teòrics de l'art al llarg del Barroc. La necessitat de commoure el receptor, de causar-li una “pertorbació de l'ànim”, que el dugui fins a la participació i comprensió empàtica dels dolors, alegries i misteris de la religió cristiana: la *propaganda fides*, al cap i a la fi.

Un dels principals recursos posat al servei d'aquesta meta va ser la retòrica, entesa com a part indissociable del discurs musical, en una felicitat identificació entre música i paraula. Combinació de conceptes que ens permet entendre els elements retòrics des de mers valors estructurals fins a eloqüents i detallats recursos expressius i afectius.

Tot i que en l'àmbit hispànic els teòrics es mostraven aferrats a la vella tradició d'arrel platònica i pitagòrica i força allunyats, quan no refractaris, a les novetats més radicals vingudes d'Itàlia, no podem deixar de reconèixer un fort component afectiu i persuasiu —*ergo* retòric— a la nostra música d'aquest període. Això és especialment palès als villancets, tonos i romances d'ús paralitúrgic que —concebuts com un camp obert susceptible a l'experimentació i al diàleg amb els sentiments de l'ànima— evolucionaran cap un estil molt més directe que el de la música pròpiament litúrgica, i en els quals es poden combinar aspectes molt diversos i fins i tot contraposats i plens de teatralitat, com ara el patetisme, la pietat, o bé la comicitat i allò grotesc, en determinades festivitats.

El present programa es proposa un acostament a aquests fenòmens. Des de l'ortodòxia formal dels grans motets de Joan Pujol (1570-1626) que no renunciaven però a les troballes del *concertato*, o el dramàtic colossalisme de la lamentació de Juan de Araujo (1646-1712), fins a la densa i patètica subjectivitat de les creacions de Dídac Roca (s. XVII) i Gaspar Dotart (s. XVII). D'altra banda el romanç *Ay, qué dolor* de Joan Cererols (1618-1680), constitueix un bell exemple de la fusió amb aires d'arrel popular, alhora que ens ofereix una de les més enigmàtiques connexions de la història de la música, ja que ens remet directament a una de les més grans passions: J. S. Bach.

Bernat Cabré

BIOGRAFIES

Companyia Musical

Candela Scalabrini, Brenda Sara i Belén Vaquero (sopranos), Marc Díaz i Daniel Folqué (altos), Martí Doñate i Ferran Mitjans (tenors), Néstor Pindado i Josep Cabré (baixos), Maria Crisol (baixó), Jordi Gironès (tiorba), Arnau Farré (orgue)

Josep Cabré, direcció

Companyia Musical

Amb el nom de Companyia Musical, Josep Cabré va fundar una agrupació que vol ser la trobada de músics i cantants, d'orígens i experiències diverses per compartir la pràctica musical al voltant de la música dels segles del Renaixement i del Barroc. Amb uns inicis que es remunten a l'any 1992, s'ha consolidat com a conjunt de cambra amb efectius variables amb els quals desenvolupar la pràctica en concert i enregistrament de repertoris poc o mal coneguts, sovint fruit de les darreres investigacions musicològiques.

A més del compromís d'instrumentistes i cantaires, la complicitat amb el seu germà, el musicòleg Bernat Cabré i el seu esforç en l'estudi i transcripció d'obres inèdites de l'àmbit hispànic, han permès d'iniciar un nou capítol de recuperació de patrimoni musical que vol sovintejar els repertoris inèdits, de músiques acabades de transcriure, amb obres del repertori més reconegut de la música i els autors dels segles XVII i XVIII.

Amb aquesta divisa, la Companyia Musical ha actuat aquests darrers anys al Festival de Música Religiosa de Vic, al Festival de Pasqua de Cervera, al Festival de Música Antiga dels Pirineus i al festival Musique en Catalogne romane, al Rosselló. També ho ha fet al III Cicle de Música Històrica i Patrimoni de Barcelona, Ars Longa, al Festival de musique ancienne de Maguelone i, fins a dues vegades, al prestigiós festival Oude Muziek a Utrecht.

BIOGRAFIES

JOSEP CABRÉ, direcció

Josep Cabré és un músic amb una sòlida i dilatada carrera artística en l'àmbit de la interpretació de la música antiga. Nascut a Barcelona el 1956, on va iniciar els seus estudis, es va formar a la Schola Cantorum de la Musik Akademie de Basilea i a París.

Ha col·laborat amb els conjunts més prestigiosos dedicats a la interpretació històrica, com *Hesperion XX*, *l'Ensemble Organum* o *La Chapelle Royale*, entre d'altres. Una de les fites que més l'ha consagrat com a intèrpret ha estat la fundació del quartet vocal *La Colombina*, on ha desenvolupat bona part de la seva activitat concertística i discogràfica amb diversos reconeixements com el Grand Prix de la Nouvelle Académie du disque 1995/96 pel disc *La Justa*.

Com a docent, és convidat ben sovint a fer cursos especialitzats en diverses institucions (Universitat de Mèxic-UNAM, Festival de Flandes, Centre Internacional dels Camins del Barroc...). És també professor a Musikene - Escola Superior de Música del País Basc i al Conservatori de Perpinyà.

En la seva faceta de director, cal destacar la direcció de la Capilla Peñaflores a Sant Sebastià, i de la Coral de Cámara de Pamplona - Nova Lux.

Col·laboradors i patrocinadors

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Manresa

Ajuntament de Torà

Ajuntament de Sant Martí Sesgueioles

Ajuntament d'Estaràs

Ajuntament d'Ivorra

Ajuntament de Cardona

Ajuntament de Súria

Ajuntament de Sant Llorenç de Morunys

Ajuntament de Sant Mateu de Bages

Ajuntament de Riner

Ajuntament d'Esparreguera

Ajuntament de Solsona

Ajuntament de Cervera

Ajuntament de Pinós

Amb l'ajut de:

Jordi Vilar Materials Bioconstructius · El Monegal · Espar Sala · Gestoria Mas · AGEC Ganiveteria Pallarès · Alapont SA · Tallers Ballús · Òptica Jané · Fruits Taribó · Joviat Knauf · Tegecom · Porc de Palou · Comalats · Caves Maria Rigol Ordi · Underground La Diferenta · Celler del Miracle · Celler Grau i Grau · Celler Can Serra dels Eixibis Celler Collbaix – El Molí · Un Pam de Terra · Cerveses La Guineu · Cerveses La Pirata Fundació Casa Dalmases · Pastisseria Camps · Pastisseria Sant Antoni · La Garbiana Fleca de la Font · Cafès Gener – November Tea · Oli Migjorn · Formatgeria El Miracle Xocolates Oro Vivo · Xocolates Aynousé · La Llorença · Parc de les Olors de Claret Biolord · La Cuina del Ganxet · Restaurant Casal de Castelltallat · Hotel Bremon Oficina de Turisme del Miracle · La Farga del Solsonès · Piano Bages Associació d'Amics de Vergós Guerrejat · Vidres Solsona · Conservatori de Manresa